

6. עבודה (א) - נער עובד

התחלתי לעבוד בגיל 14 על מנת לעזור לפרנסת הבית. עבדתי קרוב לשנה בחנות לבגדים משומשים ("שוק הפשפשים") ברחוב מאוא, מול תחנת הרכבת "האור" וקיבלתי שכר של 50 קרוניזרוס (כ-100 ₪ בערכים של היום) לחודש. היה זה שכר זעום ואימי סידרה לי עבודה נוספת, בתשלום נדיב יותר, בחנות ששמה "שטיחי דרום אמריקה". עבדתי במשך היום, חזרתי הביתה לארוחה קלה ולאחר מכן למדתי בערב בבית ספר מקצועי למסחר ולחשבונאות.

במשך שנים אחדות עבדתי בחנות זו, ברחוב סנטה אפיג'ניה 187, כעוזר במשרד. מנהלי היה אמיליו ברוזובסקי, שכינה כנשיא "התאחדות יהודי בסרביה" בסאו פאולו. הוא היה אדם טוב. לא אשכח את ערב חג המולד בשנת 1947, שבו ירדו גשמים והגעתי לחנות רטוב עד לשד עצמותי, אמיליו ריחם עלי ונתן לי 20 קרוזירוס לקנות מטרייה. כמוכן שמרתי כסף זה לצרכים אחרים, כגון רכישת תקליטים של הזמר קרלוס גרדל. הייתי היהודי היחיד בחנות והוא הקפיד שלא יראה כאילו אני זוכה ליחס מועדף, אם כי לאמיתו של דבר היו לי מעט זכויות יתר. אימי הכירה את אמיליו וכל שישה חודשים הייתה מגיעה לבקש העלאה במשכורת.

ב-1948 הציע אבא של חברה מתנועת הנוער דרור שאעבוד איתו בבית חרושת לאבזמים לחגורות כמנהל אדמיניסטרטיבי

ובמשכורת הרבה יותר גבוהה מזו שקיבלתי בחנות השטיחים. בעבודה זו הוטל עלי לפקח על קרוב ל-100 צעירות שייצרו את האבזמים, ובכל פעם שהפניתי אליהן את גבי, הן שרקו לי... (כמחמאה). חשתי מבוכה ולא ידעתי כיצד להגיב. העובדות השובבות הבינו שאני צעיר חלש, ביישן ופוחד עד מוות לעמוד בפניהן. התמדתי בעבודה כחודשיים לפני שפוטרתני בעדינות, עם פיצויים כמובן. כאשר חזרתי לחנות השטיחים כדי לבקש עבודה אצל אמיליו, השיב: "אני מצטער, הנריקה (צבי), הזהרתי אותך שתחשוב היטב, ואם לא תצליח שם, אין דרך חזרה אלינו". חיפשתי עבודה ומצאתי במשרד להנהלת חשבונות. מתקופת עבודתי בחנות השטיחים שברחוב סנטה אפיג'ניה נחרתה בזיכרוני המנגינה של אֶדוֹנִיֶרְן פְּרֵבוֹזָה: "בואי לראות אוֹגְנִיה / איך נשאר יפה / המחלף אֶפִּיגְ'נִיה".